

Tytuł: Matka Boska - Pokrow

Autor, warsztat: nieznanym,
południowo wschodnia Polska, łemkowski

Czas powstania: XIX wiek

Technika, materiał: olej na płótnie

Wymiary (W x S): 62,5 cm x 46,0 cm

Obraz przedstawia Matkę Boską Opieki – zwaną „Pokrow” lub „Pokrowa”. Jest to typowe przedstawienie dla obszaru południowo wschodniej Polski. Obraz choć malowany na płótnie zgodny jest ze wschodnią tradycją przedstawiania Matki Bożej Opiekunki. W górnej części obrazu na osi pionowej jest przedstawiona stojąca na obłokach Matka Boska z rozłożonymi na boki ramionami, adorowana przez dwa anioły, klęczące po obu bokach. U dołu na osi kompozycji stoi Roman Słodkopiewca trzymający rozwinięty zwój z tekstem hymnu: „*Dziewica rodzi dzisiaj Przedwiecznego...*”. Po lewej stronie przedstawiono grupę postaci ze świętymi: Andrzejem i Epifaniszem. Po prawej przedstawiono Andrzeja Jurodliwego.

Źródłem dla tego tematu są dwie legendarne opowieści. Jedna mówi o diakonie Romanie Słodkopiewcy, którego Matka Boska nawiedziła we śnie w wigilię Bożego Narodzenia. Następnego dnia miał powstać hymn „*Dziewica rodzi dziś Przedwiecznego*”. Stał się też jedną z obowiązkowo wyobrażanych postaci w grupie oczekującej pociechy i zbawienia u stóp Matki Bożej. Druga legenda z X wieku, dotyczy cudownego wydarzenia w świątyni blacherneńskiej w Konstantynopolu. Modlący się tam Andrzej Jurodiwy ujrzał Matkę Boską w otoczeniu świętych, z dwoma Janami, Chrzcicielem i Ewangelistą. Wzywając do pokuty i nadziei, Bogurodzica miała zdjąć welon i wznieść go nad zgromadzonymi ludźmi w geście wspomnienia wszystkich oczekujących pomocy. Do dziś w świątyni blacherneńskiej znajduje się welon chroniony jako relikwia Maryjna.